

MOGENS WEINREICH

Mange har gennem årene læst journalist, Mogens Weinreichs, utallige artikler fra diverse sportslige arrangementer, men også lokalhistorien har Mogens skrevet om. Derudover var Mogens Weinreich manden bag det store atletikstævne Århus Games. Her fortæller Mogens om opvæksten på Frederiksbjerg i 1940'erne, læretiden i Herning og om årene som sportsjournalist.

Interviewet af Jørn Sørensen, august 2016

Jeg er født d. 12. januar, 1937. Jeg har oplevet lidt af hvert i mit lange liv. Jeg er vokset op i Odensegade. Ja, der har jeg tilbragt hele min ungdom. Jeg bliver 80 år ved årsskiftet og har boet i Aarhus det meste af min tid, bortset fra, da jeg blev uddannet i Herning. Jeg aftjente min værnepligt ved civilforsvaret og det var i Herning. Jeg var jævnt træt af det menageri der. Så jeg svor på, at når jeg blev hjemsendt, så ville jeg aldrig sætte mine ben i Herning igen. Og kun 14 dage efter sad jeg der igen som journalistelev. Og så blev jeg jo glad for Herning i den omgang. Det var omkring 1958-59. Det var mesterlære, bortset fra, at uddannelsen ikke var i så faste rammer dengang, som den er i dag.

Journalisthøjskolen blev først etableret lidt senere. Den kom i slutningen af 60'erne, tror jeg nok.

BARNDOMMENS GADE

Jeg synes egentlig ikke, jeg boede i udkanten af byen, fordi jeg boede i Odensegade. Jeg tilbragte en væsentlig del af min barndom på det grønne areal, den Aarhusianske Fælled, som den hed. Og der oplevede jeg meget. Det var under besættelsen, så der var tyske soldater, der øvede sig derovre på banerne. Der er stadig boldbaner der. Senere blev der bygget nogle højhuse langs med banerne. Vi måtte godt lege der. Der lå også skolehaver op til skolen – på det grønne areal. Det var inddelt i haveparceller, som vi kunne leje efter at være blevet skrevet op. Det kostede ikke noget at dyrke jorden. Jeg havde en skolehave på et givent tidspunkt, som jeg dyrkede i fritiden, og afgrøderne kom med hjem til mors køkken. Man lærte jo lidt om havebrug, men jeg vil ikke hævde, at jeg blev have-fanatiker af den grund.

Vi var min mor og far og tre drenge, og vi boede i Odensegade 24, 2. sal. Vi havde faktisk 2 stuer og så soveværelset, så det har været en 3'er. Det var jo noget halvgammelt noget. Hele Odensegade var bygget omkring de allerførste år af 1900-tallet. Vi havde kakkelovn i starten, og så fik vi altså fjernvarme.

VAR DET SÅ DIG DER SKULLE NED I KÆLDEREN OG HENTE KUL?

Ja det var sgu så, og det var ikke særlig populært.

HVAD SÅ MED BAD OG TOILET, VAR DER DET?

Nej, det var det ikke noget som helst af. Intet som helst, du! Der var toilet ude på baggangen sammen med naboen.

HVORDAN MED KØKKENET, VAR DET MED GAS?

Ja, der var gas.

SÅ MÅ DER SÅ HAVE VÆRET VASKERUM I KÆLDEREN, OG SÅ MED GRUEKEDEL?

Ja, og det var netop sådan efter tur. Det var nede i kælderen det foregik alt sammen. Det er sjovt at tænke sig, når man tænker på, hvordan tingene er indrettet i dag, ikke?

HVAD MED AT LÆSE LEKTIER?

Jamen vi sad jo i stuen. Der var så nogle bløde stole, hvor min far sad og læste avis.

SÅ SOV JERES FAR OG MOR I SOVEVÆRELSET OG I HAVDE JERES EGET VÆRELSE?

Nej, det var sgu omvendt. De sov på en sovesofa inde i stuen og vi tre drenge havde så køjesenge.

VAR DER SÅ EN STUE DER IKKE BLEV BRUGT, FORDI DET VAR DEN PÆNE STUE?

Nej, det synes jeg egentlig ikke. Der var en spisestue og så dagligstuen.

SKOLETIDEN

Der fandtes to skoler på Marselis Boulevard. Der var både Ingerslevs Boulevard dernede i bunden og så Fjordsgade. Den er ophørt med at eksistere, tror jeg. De bygger en ny skole ovre på den anden side der, hvor det gamle Amtssygehus lå. Jeg gik de første 5 år på Ingerslev. Dengang havde Ingerslev ikke realskole, så jeg blev flyttet til Fjordsgade. Den lå 100 m. længere oppe. Der sad H. C. Andersen og tronedede i forhallen. Så byggede de jo svømmestadion i mellemtiden på et givet tidspunkt der.

Det var den gammeldags skolefacon – og med nogle originaler til lærere. Der var dem der ikke gik af vejen for at smække øretæver.

Har du nogensinde læst om spanskrørs-affæren? Det var noget der gjorde Fjordsgades Skole berygtet, fordi der var et par knægte der havde brændt noget fyrværkeri af nede i skolegården. Og det blev meget ilde set. En af lærerne der hed Jelving var en rigtig sadist, så det passede ham storartet lige at finde spanskrøret frem.

Men moderen til en af de drenge, som havde fået den røvfuld, tog et billede af drengen bagfra – med striber på og det hele. Jeg tror det var *Stiftstidende*, der fik det. Og så var fanden løs på skolen! Det bevirkede faktisk, at spanskrørsstraffen blev forbudt. Fjordsgade-affæren var i begyndelsen af 50'erne. Det var Jelving med "spanskrørs-kløe". Han måtte så tage sin afsked og begynde at undervise på det nye seminarium ved siden af skolen. Marselisborg var lige blevet etableret den gang. Tidligere fandtes der et seminarium oppe på Trøjborg – det var lidt indremissionsk, mens det nye var mere fritænkende.

KRIGENS TID

Under krigen besatte tyskerne N.J. Fjordsgades Skole. Og så var der noget med, at der blev flygtninge indkvarteret i Fjordsgades Skole. Der var et større oprydningsarbejde bagefter. Vi blev tvangsforflyttet ned til Brobjergskolen der nede ved Frederiks Allé. Det var en noget ældre skole end både Fjordsgades Skole og Ingerslevs. Vi blev undervist på lidt utraditionelle tidspunkter, fordi der jo gik andre børn allerede. Man udnyttede hele dagen. Der gik jeg nok et år eller to, vil jeg tro, fra 1944-45, og så flyttede vi tilbage til Fjordsgade. Det var måske en tilfældighed, at vi kom på Borbjergskolen, for der var jo også Læssøes Gade Skole lidt længere nede ad Ringgaden. En flot bygning.

Jeg kan tydeligt huske, at tyskerne kom marcherende, syngende gennem Odensegade. Og så spurgte jeg naivt, hvorfor de synger. "*De skal til at i krig*", sagde min mor så. Ja, det var jo også rigtigt. De skulle ned til banegården og så med tog til fronten derfra. "*Du holder dig fra de tyske soldater.*" Det fik man ganske givet at vide hjemmefra. Det har ikke været velset. Jeg tror heller ikke, der var nogen kontakt. Jeg var ikke opmærksom på det. Men jeg kan tydeligt huske, en gang da jeg faldt. Jeg kom løbende igennem Odensegade, og så faldt jeg. Der kom et par tyske soldater gående lige bagefter mig, og det var en af dem, der samlede mig op. Det er sådan en erindring man har. Der var jo ikke noget negativt i at hjælpe mig på fode.

En af de erindringer jeg har, er om en skøn sommerdag, d. 4. juli, da var vi på vej ned til kysten for at bade. Og så kom havnekatastrofen. Den oplevede vi i et beskyttelsesrum. Det var voldsomt. Vi kom i beskyttelsesrum på Ingerslevs Boulevard. Der sad vi hele dagen. Og så forsøgte min mor at liste os hjem. Vi

boede jo kun få hundrede meter derfra i vores bopæl i Odensegade. Det var så uheldigt, at hun løb i favnen af en meget brysk betjent. Så fik hun en skideballe, og vi blev sendt tilbage igen. Det var en dansk betjent. Det var jo kort tid før politiet blev taget af tyskerne i november 1944.

FRITID OG LEG

Vi legede på samme måde, som børn gjorde dengang i Odensegade. Vores foretrukne legeplads var nok Tietgens Plads. Der spillede vi bold og løb om kap. Pladsen munder ud i Hans Broges Gade. Der lå også Sct. Joseph Hospital. Der var også cricketbaner i forbindelse med fodboldbanerne på Dalgas Avenue.

Det kunne ske, at der var rivalisering mellem børnene i området. Hvis det kom til stridigheder, brugte vi boldbanerne dernede. Men jeg var ikke så krigerisk indstillet dengang. Jeg brød mig ikke om at få bank. Men selvfølgelig har der været nogle genvordigheder. Det har der da. Jeg tror ikke, det var de helt store stridigheder. Der var ikke bander. Der var nogle få, der røg i totterne af hinanden, og så kunne vi gå videre.

Vi havde også cykler. Det havde vi. I stedet for biler, kan vi sige, for biler var der jo ikke ret mange af. Især under krigen. Efter 1945 begyndte folk at få biler igen, men under krigen var der ikke nogen. Det var der kun læger og andre, der havde. Der var jo benzinforbud. Cyklerne var brugte, og dæk og slanger var i høj grad en mangelvare.

Om vinteren stod vi på skøjter på Stadionsøerne. Der var også skøjteløb i Friheden, der, hvor der er pedalbåde i dag. Og så ovre på den anden side, hvor der var et lidt større areal. Skøjter var i høj grad også en mangelvare. Det var noget meget primitivt, man kørte på. Skøjterne skulle skrues fast på skoene og somme tider faldt de af. Vi havde bare almindelige støvler på. Dog ikke gummistøvler. Det var noget sølle noget i hvert fald.

Der er da ingen tvivl om, at der blev stået på ski i Mindeparken. Der fandtes også en skihopbakke på den anden side af Friheden, og der var vi ude om søndagen for at se de der skiløbere, der boltrede sig og stod ned ad bakken. Det

var bare en naturlig bakke. Faktisk på bagsiden af selve Oddervej. Der var nogle skråninger. De er der i øvrigt stadigvæk. Der fandtes en Djævlebakke dengang. Det var fra Oddervej og sydpå og ud imod selve Mindeparken. Jeg går stadigvæk turen ind imellem.

Om sommeren gik turen ud langs Strandvejen. Vi gik meget i vandet dengang lidt længere ude end Varna. Vi tog derud på gåben og med barnevogn. Også far også somme tider om søndagen.

Lidt længere tilbage i tiden var der en rutebåd, der gik fra Aarhus havn og lagde til ved Varna og Silistria.

BADEDE I VED TANGKROGEN?

Nej, der kom vi ikke. Der badede vi ikke så meget fordi der var ikke helt renligt, om man så må sige.

NÅR DU SÅ BLEV STØRRE DRENG, VAR DU SÅ AFSTED PÅ EGEN HÅND OG MED KAMMERATERNE?

Det var lidt på skolen. De havde noget fælles badning på N.J. Fjords Gades skole. Vi badede med skolen fra tid til anden. Der var en badeanstalt der ikke ret langt fra byen. Det er der ikke mere.

VAR I TIL SÅ TIL JULETRÆ I AMALIEGADE I FORSAMLINGSBYGNINGEN DERNEDE?

Ja det var også en fast tradition. Det var *Fatters Orkester*, hed han. En lille mand. Han spillede både der og så spillede han også, når der var juletræ. Det havde de også, smedene. Det var Folkets Hus i Amaliegade. Ja, der var balfaldera og det hele.

VAR DU TIL BAL DERNEDE SOM UNG MAND?

Nej, ikke meget. Det var mere som dreng, jeg var dernede, hvor man gik omkring juletræet og sang lidt.

Ja, jeg gik i øvrigt til dans hos en danselærer, der hed Richard. Og den smule dans jeg kunne lærte jeg der. Jeg fik en kæreste dernede også, der hed Ingelise. Vi dansede sammen hver gang både når vi trænede og når der var

turneringsdans. Det foregik nede på Forældreskolen, som ligger på Marselis Boulevard.

FAMILIEN

Jeg var den ældste, så jeg var nok den førende, om man så må sige. Jeg havde to brødre, som var henholdsvis tre og fem år yngre. Min mor var hjemmegående, som de fleste kvinder var dengang. Og min far var beskæftiget på Centralværkstedet, som jo var byens største arbejdsplads dengang. Han var mekaniker. Han reparerede harmonikaer på togene. Det var hans speciale.

VAR HAN EN STOLT ARBEJDER?

Ja, det var han vel nok. Det var sådan et særligt miljø der.

VAR DER SÅDAN EN VIS STATUS OVER AT VÆRE ANSAT DER?

Det ved jeg faktisk ikke, du. Jeg var ikke gammel nok til at foretage nogle iagttagelser omkring det. Med det var som sagt en stor arbejdsplads. Jeg var somme tider nede at hente min far dernede i Jægergårdsgade.

HVAD SÅ VAR DER NOGLE TRADITIONER FOR 1. MAJ?

Ja, det var der i den forstand, at det var fridag. Så var det som regel enten i Friheden eller ude i Tangkrogen, hvor der var taler.

OG KAFFE?

Nej, det det var nærmere bajere.

MEN DET VAR SÅ HELE FAMILIEN AFSTED?

Ah, det ved jeg ikke, somme tider, men det var ikke nogen fast regel. Men min far tog selvfølgelig afsted.

VAR DU MED NOGLE GANGE?

Ja det var jeg. Hvor der blev sunget og holdt politiske taler.

DU FORTALTE AT DET VAR DIN MOR, DER SKAFFEDE DIG EN LÆREPLADS VED BAGERI ENGROS. HVORFOR IKKE CENTRALVÆRKSTEDET?

Nej, fordi jeg var ikke håndsværkstypen. Det var jeg ikke. Der var jo masser af smede og maskinarbejdere, der fik deres sønner ansat, men jeg var ikke håndværkstypen.

Min mor styrer mig med fast hånd dengang i drengene. Det var selvfølgelig ikke lige populært hele tiden, fordi vores interesser ikke altid var sammenfaldende. Hun fik mig da også ind på den der læreplads nede i Mejlgade. Og så var det derefter, at jeg kom i lære som journalistelev, da var blevet færdig der. Men jeg var meget glad for min mor.

HVAD MED DIN KONFIRMATION? VAR DET I KIRKEN ELLER BORGERLIG?

Ja, det var i Sct. Pauls Kirke.

VAR DER OGSÅ FEST DERHJEMME?

Ja, det var der. Der var begge dele. Både den rent kirkelige så at sige ude i Sct. Pauls Kirken. Derhjemme blev der sat borde op i stuen. Det var jo stadigvæk dengang lidt primitivt om man så må sige. Men der var fest, det var der, med sange og sådan. Jeg havde en onkel. Han er død nu, men han var mægtig dygtig til at skrive festsange, så ham trak vi altid på.

VAR DET DIN MOR, DER STOD FOR MADLAVNINGEN?

Nej det var en kogekone, og hun hed sgu frøken Farre, det hed hun altså. Hvordan der skal staves, det må du ikke bede mig om. Men det var frøken Farre. Og hun kunne ikke fordrage børn – vi blev smidt ud af køkkenet!

I HANDELSLÆRE

Lige fra realklassen i 1953 kom jeg i lære hos et firma, der hed Aage Gross Pedersen, Bageriartikler en gros. Der gik jeg i tre år og blev uddannet som handels- og kontorelev. Jeg gik i Handelsskole i Paradisgade ved siden af. Som lærling var man en stikirenddreng i flere henseender. De første halvandet år var jeg på lageret og så de sidste halvandet år på kontoret. Jeg glemmer aldrig nogen sinde min chef, Aage Gross Pedersen, hed han. Jeg synes, at han var et

dumt svin for at sige det på godt dansk. Arrogant og ikke til at være i stue sammen med.

På lageret havde jeg en lagerchef, og han var mere medgørlig. Han hed Nielsen. Vi fik nogle sedler, hvor der stod, hvad kunderne skulle have, og det pakkede man så. Det var klargøring. Så kom der en gammel vognmand, der hed Vraae, der kørte med hestevogn. Han kom og hentede pakker hver dag og kørte ned på Fragtmandcentralen. Forvalteren holdt øje med, at vi havde varerne hjemme, når de skulle bruges. Det var jo bageriartikler – rosiner i lange baner, kokosmel og så videre.

Der var absolut ikke det store udbud af lærepladser dengang. Så man skulle være taknemmelig for at få en læreplads. Det var min mor, der fik mig puttet ind der. Men det var ikke lige sagen. Det er sjovt at tænke sig.

FRA CF'ER TIL JOURNALISTELEV

Jeg var CF'er i 1956-57 (Civilforsvaret). Det var lige præcis ét år jeg tilbragte der. Jeg har senere fået at vide, at det er meget, meget kortere nu om dage. Det var både redningstjeneste og brandtjeneste i bred almindelighed. Hvis det lokale brandvæsen ikke kunne magte det, blev der sendt bud efter os til sådan noget som skovbrande for eksempel.

Der fandtes bare en CF-kaserne, som man i øvrigt havde indrettet i en gammel herregård. For nogle år siden blev jeg inviteret ud til et 25 års eller 50 års jubilæum, for at se den nye kaserne, der var blevet bygget. Det var meget interessant at genopfriske det kapitel der. Jeg brød mig ikke om det. Jeg var ikke glad for det år, jeg havde derinde. Der var militær anstand og sådan der, i høj grad. Der var sgu ikke nogen hellig mor der, det var absolut ikke sjovt. Og det smittede så af på min holdning til Herning som by. Jeg svor på, at jeg aldrig ville sætte mine ben i Herning mere. Og så kun 14 dage senere stod jeg i Herning som journalistelev.

Det blev jeg som sagt i 1957. Det var lidt af et kuriosum. Det kan man vist godt sige. Det var ikke noget stort blad. Det hed *Amtsbladet*. Og det vil sige, at de

havde hovedredaktion i Holstebro, og så havde de redaktioner i forskellige andre byer, blandt andet Herning. Og det var der, jeg tilbragte det meste af min tid. Herning var allerede en by i livlig udvikling. Der var de to brødre Damgaard. Dengang var Herning jo tekstilindustriens hovedstad. Det er den ikke mere. Derimod i Holstebro, hvor hovedredaktionen lå, sov de en slags tornerosesøvn. Det er jo omvendt i dag. I dag er Holstebro blevet en udmærket kulturby.

HVAD VAR DET DER FIK DIG TIL AT VÆLGE AT BLIVE JOURNALIST?

Ja, jeg fandt nok ud af at jeg var rimelig god til det. Og så det har jeg, tror jeg også, fortalt dig. Jeg blev ansat nede i Mejlgade hos noget der hed Gros Pedersen, Bageriartikler en gros. Og det var heller ikke rigtig noget for mig. Så jeg skulle finde ud af et eller andet og så skrev jeg en ansøgning til den Socialdemokratiske presse og så blev jeg altså antaget.

VAR DU POLITISK ENGAGERET PÅ DET TIDSPUNKT?

Nej, det var jeg ikke. Det blev jeg heller ikke. Til trods for at jeg var på et socialdemokratisk blad, så har jeg aldrig følt mig som socialdemokrat.

JEG KUNNE FORESTILLE MIG EN FORBINDELSE MED FARMAND PÅ CENTRALVÆRKSTEDET?

Ja ja. Dernede var de jo alle sammen socialdemokrater, hver og en. Centralværkstedet var jo den rødeste plads i byen.

HVAD SÅ HERNING I ANDEN OMGANG, DA DU KOMMER DERUD IGEN. DET SYNTES DU BEDRE OM?

Ja, langt bedre. Det var journalistjobbet der stadigvæk. Mens de der befalingsmænd var nogle røvhuller for at sige det på godt dansk. Herning var i øvrigt en by i meget vækst og de havde jo et stort dyrskue i Herning. Så havde den også. Man havde noget der var særpræget fra Herning. Altså udover dyrskuet, så havde man også messer. Det var en stor messe by og er det stadigvæk.

NÅR DU SIGER MESSER, VAR DET SÅ TØJ DENGANG?

Jo det var det. Herning var en tekstil by dengang.

KOMMER DU UD OG OPLEVER NOGET SOM JOURNALISTELEV?

Ja, i høj grad. Jeg var ret interesseret i journalistfaget og afsmitningen, den kom altså fra Herning. Herning var en meget dynamisk by faktisk, med al den tekstilvirksomhed. I dag er der ikke noget som helst tilbage.

DET HAR SÅ OGSÅ PRÆGET BYEN. DET HAR VÆRET GODT FOR JOURNALISTEN?

Ja, i høj grad. Der var en masse møder og arrangementer og sådan, jeg var ude at dække med.

SPORTJOURNALISTEN

Jeg har haft et langt journalistliv lige fra *Demokraten*, der desværre drejede nøglen om i 1973-74. Og så var jeg freelance i nogle år, hvor jeg blandt andet lavede en del for *Jyllands Posten*.

DET VIL SÅ SIGE AT FRA 1974 HAR DU VÆRET FREELANCER. HAR DU KUNNET LEVE AF DET?

Ja, det har jeg da faktisk kunnet. Det synes jeg. Det var *Jyllands Posten* jeg lavede alle de der artikler til, som senere blev udgivet til Jysk Hjemstavnsforening. Udover *Jyllands Posten* havde jeg forskellige andre ben, om man så må sige.

Jyllands Posten og *Demokraten*. Det er to modsætninger. På trods af det har jeg kunnet færdes begge steder. Tror heller ikke, jeg havde mange fjender. Og dengang var det jo mest i *Demokraten*'s første tid, at jeg havde mest med sportjournalister at gøre. Jeg husker stadigvæk meget, meget intenst dem fra de andre blade også. *Stiftstidende* havde Esmann, og *Jyllands Posten* havde en, der hed Spanning, Finn Spanning, som i øvrigt er far til skuespilleren Søren Spanning. Esmann og jeg var bl.a. sammen ved De Olympiske Lege i München i 1972. Esmann var bokseentusiast. Han rejste til USA og så nogle titelkampe med ham den kendte bokser Mohammed Ali. Han var en gudsbenådet skribent, og han lever faktisk endnu. Men han er oppe i 80'erne. Jeg havde også en uoverensstemmelse med Esmann en gang, hvor vi skrev om hinanden i avisen. Det var lidt latterligt, men vi blev gode venner igen og har da mødtes de seneste år.

HVORDAN VAR DET AT VÆRE SPORTJOURNALIST PÅ DEMOKRATEN? STIFTSTIDENDE GIK VEL MERE OP I FODBOLD – I HVERT FALD I AGF.

På det punkt var vi handicappede, det var vi helt klart. Der var i også i høj grad forskel på AIA og AGF. Der var et dybt socialt skel. Alene navnet! AIA hed jo Arbejdernes Idrætsklub. Man kan sige, at det er lidt trist i dag, den skæbne AIA har haft. Dengang var de i 1. division sammen med AGF. Ja, engang havde de et godt hold. Og som sagt trænede de ude på Dalgas Avenue. Senere flyttede de ud på et areal for enden af motorvejen. Der var de nogle år, inden de flyttede ud til Grønlykkevej ude i Tranbjerg, og siden har man ikke hørt noget til AIA. Det er gået stødt og sikkert tilbage. De spiller i mellemrækken, eller hvad sådan en hedder nu om dage.

KOM DU HELT IND I OMKLÆDNINGSRUMMET LIGESOM STIFTENS SPORTJOURNALISTER?

Det gjorde jeg. Jeg vil ikke sige, at der var nogen forskelsbehandling. De snakkede pænt med os begge to – uanset om det var *Stiftstidende* eller *Demokraten*. Men selvfølgelig var AGF den gamle borgerlige forening, og det er klart, at det gav nogle gnidninger. I øvrigt er det jo ret tankevækkende, at AGF er den eneste der har overlevet, om man så må sige. Nu snakkede jeg om AIA, der var forsvundet. Skovbakken var også i 1. division en kort overgang. De er også forsvundet. Og så kom Fuglebakken, hvor de havde en træner, der hed Jens Iversen. Han blev kaldt Fugle-Jens.

FOR LÆNGE SIDEN VAR DER AARHUS KFUM, AGF, VRI OG SKOVBAKKEN I HÅNDBOLD.

Ja, de havde 4 hold i 1. division en overgang. Fuldkommen rigtigt: KFUM, AGF, Viby og Skovbakken. Og i dag er der kun én klub tilbage. Der har man altså fusioneret, uden at der er kommet ret meget ud af det, synes jeg.

Demokraten lukker i 1974. Der tænker jeg, at du har været i en voldsom klemme, altså a-pressen var i vanskeligheder og Demokraten kom i vanskeligheder, fordi den skal aflevere nogle penge til a-pressen. Og du har haft en loyalitet begge steder. Og så oveni det, så har du været 37-38 år gammel og relativ nystiftet familie. Der har været tryk på dengang?

Ja, det er korrekt, det var der. Det var jo en lidt chokerende meddelelse, dengang de drejede nøglen om. Det var absolut ikke nogen munter tid i starten.

HVORDAN KLAREDE DU DET?

Ja, hvordan klarede jeg det? Der var nogle støtteforanstaltninger. Altså de journalister der mistede deres job, de kunne hente noget støtte. Og det gjorde jeg selvfølgelig også. Det var ikke en fagforening, det var noget lidt andet. Det var i hvert fald en sådan institution, hvor de ydede støtte til arbejdsløse journalister.

ET SÆRLIGT FORHOLD TIL TYSKLAND

Jeg var god til tysk. Jeg fik UG i tysk, det var fordi der havde vi en god lærer, der hed Rosbøll. Det var bare rigtig fint. Jeg kan huske, at jeg fik sgu rent UG i realeksamen.

DET VAR FLOT. DET JEG TÆNKER PÅ MED TYSK, DET ER SÅDAN NOGET SOM GRAMMATIKEN.

Ja, den er nemlig svær.

MEN DET KUNNE DU GODT FANGE?

Ja, det kan man godt sige. Måske havde det lidt at gøre med, at jeg havde lidt interesse for tysk historie og så videre, helt tilbage til Goethe og helt til moderne tider.

JA, DER HAR VÆRET NOGEN KAMPE. HAR DET SÅ VÆRET MED BERLIN SOM CENTRUM?

Ja, det har det ganske givet været, altså Weimar-republikken, det ligger jo i selve navnet. Den blev kaldt dengang efter 1. Verdenskrig, da den tyske kejser blev fyret, da var Weimar det sted, hvor den nye republik blev etableret. Nu taler man om Weimar-republikken.

MEN OGSÅ FORMENTLIG DA EN KONKURRENCE MELLEM BERLING OG WIEN OG MÅSKE FRANKFURT?

Ja, det kan man godt tænke sig. For Berlin var jo en del af kejserdømmet der, det Østrig-ungarske kejserdømme. Men jeg har stadigvæk stor tilknytning og jeg glæder mig til at komme til Berlin hver gang jeg har mulighed for det. Jeg synes det er en fantastisk by, og den er ikke blevet mindre, efter at tyskerne

igen har fået Berlin som hovedstad i stedet for Bonn. Der har Berlin udviklet sig kolossalt meget, og der er også meget til eftertanke, fordi der er så mange erindringer omkring krigen endnu.

HVORDAN ER DET, NÅR DU TAGER TIL BERLIN?

Det er vidt forskelligt du. Somme tider er det helt alene jeg tager derned, somme tider har jeg konen med. Og somme tider er jeg almindelig turist, og så har jeg flere gange været dernede som sportsjournalist. Nu er jeg så blevet for gammel til at være journalist. Jeg kunne godt tænke mig at komme derned igen, det kunne jeg virkelig. Det er en meget farverig by, både kulturelt og i alverdens andre henseender.

Hvis du ser gamle filmoptagelser fra Berlin i 1945, hvor det var én stor ruinhob, så er det fantastisk, at de har kunnet rekonstruere en millionby igen. Alle de gamle bygninger, som var totaltsmadrede har man igen fået bygget op efter gamle tegninger og rekonstrueret. Det er imponerende.

DU VAR NEDE I MÜNCHEN I 1972, SAMTIDIG MED ESMANN. HVORDAN VAR DET?

Jamen, vi var jo ikke gode venner dengang, så derfor var vi ikke så meget sammen. Det har ændret sig meget. I dag er vi gode venner. Han mistede sin kone og det tog meget hårdt på ham. Han er også for længst sluttet med at arbejde. Han er lidt ældre end mig.

DET VAR DER, HVOR DER VAR NOGLE PALÆSTINENSISKE TERRORISTER.

Ja, det var mens jeg var dernede i München. Det var en ret barsk historie, fordi de blev sgu slået ihjel alle sammen. Både de israelske idrætsfolk, der blev taget til fange og så selve de palæstinensiske terrorister. Det var jo de kriminelle, kan man godt sige, der også blev slået ihjel alle sammen. Det oplevede jeg på meget tæt hold hele det der hændelsesforløb, og skrev selvfølgelig røven ud af bukserne hjemad.

JA, ALTSÅ DET MÅ VÆRE NOGET DER GRIBER EN, NÅR MAN ER SÅ TÆT PÅ?

Ja, det er også noget man husker. Det var jo i 1972. Man overvejede jo alvorligt om man skulle droppe de Olympiske Lege. Simpelthen stoppe det. Men så

fortsatte man altså. Der var en stor mindehøjtidelighed ude på stadion, kan jeg huske.

ER DER NOGLE STEDER ELLER PLADSER I BERLIN DU HOLDER SÆRLIGT MEGET AF?

Der er sgu mange pladser, du! Der er Unter den Linden, hovedgaden. Jamen der er sgu rigtig mange steder. Det er i hvert fald en by, der altid har gjort indtryk på mig.

KAN DET SÅ HÆNGE SAMMEN MED, DU FORTALTE AT DU VAR MEGET INTERESSERET I TYSK HISTORIE OG DU FIK UG TIL REALEKSAMEN I TYSK, AT DU HAR ET SÆRLIGT FORHOLD DEN VEJ OMKRING?

Ja, det har jeg. Det kan man godt sige. Og jeg har været i Berlin adskillige gange side. Så sent som i 2002, tror jeg det var. Der var VM i atletik, så det var lige min favorit. Der var jeg nede med et par af mine kammerater. Der har jeg også et særligt forhold til Berlins olympiske stadion, fordi det arkitektonisk er imponerende og som sagt, VM var jeg nede at se der.

Jeg skal fortælle en meget sjov lille detalje som måske kunne interessere dig. Jeg er også meget historisk interesseret. Jeg var nede at se Spandauer fængslet, der hvor Rudolph Hess sad. Det var også noget, der fængslede mig så meget.

NÅR DU SIGER DET OLYMPISKE STADION, SIGER VI IKKE 1936?

Jo det blev bygget i 1936 af Hitler.

JA, OG HANS RACETEORI BLEV LIDT FORSTYRRET AF JESSIE OWENS.

Ja, Jessie Owens. Det passede ikke rigtig Hitler, at han vandt 4 guldmedaljer. Det er også noget der har gjort indtryk på alle og enhver, der har været dernede. Jeg kommer sådan til at tænke på, at det var der Hitler sad i logen og så forkert ud i ansigtet.

PROMINENTE PROFILER

HUSKER DU FREDDY MADSEN, DEN GAMLE KOMMUNIST?

Ja, ham kender jeg godt flygtigt. Freddy Sørensen var gift med også et kvindeligt byrådsmedlem, Gurli. De stod stærkt, kommunisterne, dengang lige efter krigen. Jeg havde lidt forbindelse med dem, det kan jeg da godt afsløre. Da jeg begyndte min journalistiske karriere, havde jeg en god bekendt, der var kommunist, og han fik mig beskæftiget som sportsjournalist på det daværende *Land og Folk*. De havde kontor nede i Mejlgade 88. Der kom jeg en del. Det er meget sjovt at tænke sig i dag, at jeg trådte mine journalistiske barnsben der. Og bare 100 meter derfra kom jeg i handelslære. Der var også ham Robert Sartori (Danmarks Kommunistiske Parti). Ham kender du så sikkert også. Jeg husker ham, jeg var sammen med ham nogle gange, og hilste ham på kontoret og så videre. Det er meget sjovt at tænke sig.

OG HOLGER ERIKSEN?

Jeg kan huske navnet, og jeg kan også huske, at jeg er stødt på ham og tænkt, at det er en mand, man kan regne med. Klassekamp var for ham ikke et fremmedord. Han var rigtig gammel socialdemokrat, og var tit og ofte i opposition til partiet, fordi han havde sine stærke meninger. Han var også folketingsmand, og han tilbragte en væsentlig tid ovre i København. Der var en meget sjov historie om ham, for han var en original i mange henseender, og så var han ivrig jæger. Det skete en formiddag at der var en rengøringskone, der udstødte et meget, meget højt råb om hjælp. Det viste sig, at hun havde fundet en død hare på hans kontor!

FAKLEN ER GIVET VIDERE

Jeg har to sønner og også et par nevøer. Det er min brors, som også er 1900-mand i øvrigt.

HVAD SÅ DINE SØNNER ER DE OGSÅ IDRÆTSFOLK?

Ja, i høj grad. Min yngste søn han er pressechef for Dansk Atletikforbund, og han er i København 3-4 dage om ugen.

DET DER MED ATLETIKKEN, DET VAR NOGET DU NOK HAVDE FÅET FRA DIN FAR.

Ja, og han var også gammel atletikmand. Ham har jeg også billeder liggende med.

SÅ DU HAR GIVET DET VIDERE TIL DINE SØNNER. DET MÅ DA GLÆDE DIG?

Jo, i høj grad. Og det er som sagt mest den yngste, han er et par af fyrre år nu, så han er ikke helt nykonfirmeret. Han er blevet for gammel til at dyrke atletik, men han løber lidt en gang imellem. Han skriver meget. Den ældste han er sådan ligesom bakket lidt ud af forestillingen. Han har fået to små sønner også. Han er lærer i Hadsten.

HAR DIN KONE VÆRET HJEMMEGÅENDE HELE TIDEN?

Ja, det har hun. Men hun er uddannet indenfor kontor og er korrespondent i øvrigt. Hun kom fra – hvad er det den hedder den by ved Limfjorden dernede? Under alle omstændigheder en by, der ligger ved Limfjorden. Priis, siger det dig noget? Jeg ved ikke om han lever længere, men han byggede en stor fabrik for fiskeeksport, og der var min kone beskæftiget. Det var i Nykøbing Mors.

DÉR KOM DEN! NU SIGER DU, AT HUN ER UDDANNET KORRESPONDENT?

Med tre sprog ja.

DER VAR HUN SÅ I ARBEJDE TIL AT BEGYNDE MED I JERES ÆGTESKAB.

Ja, så bortførte jeg hende til Aarhus!

OG SÅ HAR HUN VÆRET HJEMMEGÅENDE MENS I FIK BØRN.

Ja det har hun været. Det kan være at hun har haft nogle småjobs ind imellem.

ATLETIK OG IDRÆTSLIV I AARHUS

Før Friheden som sådan blev etableret, var der en park. Det var på vej til stadion, hvor jeg kom meget. Da gik man igennem den park.

Jeg begyndte som fodboldspiller allerede på 1900's anlæg. Der var der boldbaner i forlængelse af skolerne, som de forskellige klubber havde. Det

minder mig om, at selv sådan en veletableret klub som AIA dengang, med Poul Pedersen, trænede der. Det var deres anlæg. 1900 var én af flere klubber. Der var også Fremad, KFUM og som sagt AIA. AGF havde også boet derude, inden de flyttede til Fredensvang. De havde hver deres klubhus. Det var der, vi trænede og spillede kampe – turneringskampe.

Men på et eller andet tidspunkt, da jeg var en halv snes år, fattede jeg interesse for atletik i stedet for. Det var jo det, at man kunne prøve lidt af hvert: løbe, springe og kaste. Jeg var nok bedst til løb. Og så flyttede jeg ud på stadion. Det havde lidt at gøre med, at min far var gammel atletikmand. Jeg var lidt arveligt belastet. Da fodboldinteressen klingede ud, flyttede jeg ud på stadion. Og der har jeg så været resten af mit liv, kan man godt sige. Jeg vil ikke sige, at det var de store resultater, jeg præsterede. Det var som leder, jeg fortsatte.

Det er klart, at dengang jeg kom derud som 10-årig, da var der ikke ret mange atletikfolk. Det var der faktisk ikke. Der var ingen børn i hvert fald. Så jeg startede nok som et af de første børn, der tog atletikken op. Og så har det udviklet sig kolossalt meget i mellemtiden.

Stadion blev jo indviet i 1920. Det så mere eller mindre ud sådan, som det ser ud i dag, Aarhus Idrætspark. Jeg har en masse billeder liggende af det gamle stadion. Det kan man få fat på i dag uden problemer.

DU FORTALTE, AT ALLE KLUBBER HAVDE FODBOLDBANER. HVIS VI NU SIGER AT DET ER AFGRÆNSET AF FJORDS GADE OG SÅ VESTERGÅRDS GADE, DALGAS AVENUE.

Ja, det var der, hvor der tidligere lå en håndboldbane. Nu blev der så bygget cykelstadion.

HVAD VAR DET SÅ FOR NOGEN TYPE KLUBHUSE?

Det var bare primitive barakker du, og ikke spor andet. Men det er jo for længst blevet nedlagt. Det var fra idrættens barndom. Der spillede jeg også fodbold som dreng.

I FODBOLD KAN KOMMUNIKATIONEN MÅSKE VÆRE LIDT MERE VOLDSOM END PÅ ATLETIKBANEN?

Ja, måske. Selve fodboldspillet var jo så lidt mere kontant.

I ATLETIK HAR I VEL OGSÅ INTERESSERET JER FOR HINANDENS RESULTATER. SÅDAN EN LIDT MERE POSITIV TILGANG?

Jo, det kan man godt sige. Derimod med fodbold var det lidt anderledes. Ved atletik kunne man godt glæde sig over at der var andre, der også havde opnået nogle gode tider og sådan.

DU HAR VÆRET MERE I KLUBBEN LIGE SIDEN. MÅSKE IKKE MEGET SOM AKTIV, MEN MERE I LEDELSEN.

Som leder, ja. Jamen jeg har jo taget hele turen, som du ved. Som dreng ved de første konkurrencer. Jo, dengang var en del; da havde man Skovbakken dengang, og det var virkelig en stor klub. De holdt til ude på Riisvangen Stadion. Riisvangen Stadion var jo ikke så istandsat som Aarhus Stadion, det var mere primitivt. Uanset om du ikke er atletik minded, så kan du godt nikke genkendende til sådan et par typer som Tom B. Hansen og Jesper Tørring. De to vandt begge to medaljer i Rom i 1974 (Europamesterskaberne i atletik). De var begge to fra Skovbakken. De samlede alle de gode navne dér, det gjorde de. I dag er der ikke noget som helst der hedder Skovbakken. Ikke atletikmæssigt i hvert fald, det er gået i sin mor.

Jeg husker meget, meget tydeligt de ledere, som Skovbakken havde, Osvald Jacobsen, Johan Therkildsen osv. Jo, der var virkelig fart over tingene, det var der. Og det smuldrede så væk. Jeg husker stadigvæk så tydeligt, når jeg stillede op som dreng til stævner ude på Riisvangen Stadion.

AARHUS GAMES OG 1900

Jeg har været formand for Aarhus 1900. Jeg var også stævnechef for Aarhus Games, som du kender nok navnet på. Så jeg har da virkelig aftjent min værnepligt, om man så må sige.

JA, TIL FORNØJELSE FOR DIG SELV OGSÅ?

Ja, ja. Selvfølgelig. Ellers kunne jeg sgu ikke gøre det. Det er lysten der driver værket.

HVAD GIK AARHUS GAMES UD PÅ?

Jamen det var "bare" Danmarks største atletikstævne, som jeg var stævnechef for en halv snes år. Det strakte sig over lang tid. Det var et stort internationalt stævne med udenlandske deltagere fra hele verden. Det var nok noget af det mest spændende, jeg har været med til. Det var som sagt Danmarks største. København kunne ikke være med i vognen dengang.

VAR DET SÅ ET STÆVNE DER PÅ EUROPÆISK PLAN VAR HØJT PROFILERET?

Ja, det var det med udenlandske deltagere fra alverdens nationer.

Det startede med, at vi var 4 klubber i Aarhus der lavede sådan en sammenslutning. De andre klubber kunne ikke klare at være med så 1900, der var min klub, de var så efterfølgende ene på slottet. Lad mig lige se hvornår kan det være. Der var også en overgang, hvor vi lå stille i et par år. Så kom vi så i gang igen.

Det var dengang man byggede stadion om, således at det blev nedlagt som centers bane, og så fik den sådan en særlig belægning. Det var det første stadionanlæg i hele Danmark, der fik det. Løbebanen blev lavet om til noget der hedder tartanbaner.

DET VIL SÅ SIGE, AT DET VAR AARHUS GAMES SÅ AT SIGE DER TRAK DET IGENNEM?

Ja, man lavede den der tartanbane og det var så startskuddet til at lave Aarhus Games. Det har været lige i begyndelsen af 70'erne.

Så sluttede det der i 90'erne. Og det var som sagt fordi vi havde ikke råd til det længere. Der var ikke penge nok i det. Så blev vi nødt til at dreje nøglen om. Men jeg husker med meget stor fornøjelse og glæde de år, hvor jeg var med til at lave Aarhus Games. Og jeg havde nok, hvis jeg stod på hovedet, kunnet finde nogle billeder frem.

NU SNAKKER VI SÅ OM SKOVBAKKEN, DER MED HENSYN TIL ATLETIK, ER HELT VÆK. SÅ VAR DER NOGET HER MED ØKONOMI DER LIGESOM LUKKEDE AARHUS GAMES?

Ja, det var det. AGF som jo også var en stor klub – nu kan de stadigvæk spille lidt fodbold – men de var også ret gode til atletik. Men det er også smuldret væk.

Der er sgu faktisk kun Aarhus 1900 tilbage, du. Det er til gengæld en stor klub. Dengang Skovbakken og AGF var på toppen, der var de jo dominerende og 1900 var nul og niks. Det har ændret sig fundamentalt.

Jeg synes det er en meget stærk klub i dag. De har et væld af danske mestre. Men det der gjorde 1900 stor og stærk var etableringen af Marselisløbet. Det er Aarhus 1900 der står bag, og det kører stadigvæk.

Transskriberet af Helga Aaboe, september 2017